

15 Wprowadzać pokój

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- odkrywanie wartości egzystencjalnej *Ośmiu błogostawieństw*, ze szczególnym uwzględnieniem roli szerzenia pokoju (wobec jego zagrożeń we współczesnym świecie);
- pogłębienie rozumienia istoty sakramentu kapłaństwa i odpowiedzialności kapłanów za niesienie ludziom pokoju Chrystusa.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- przytacza treść *Ośmiu błogostawieństw* i omawia własnymi słowami, na jakich płaszczyznach chrześcijanin winien wprowadzać pokój;
- odwołując się do wiedzy z lekcji i fragmentu J 20, 19–23, omawia podstawowe wiadomości związane z sakramentem kapłaństwa i rolą kapłanów powierzoną im przez Chrystusa;
- na podstawie doniesień medialnych podaje przyczyny niepokoju na świecie i podaje propozycje, jak im zaradzić;
- wykorzystując wiadomości z religii i innych przedmiotów, wymienia kapłanów – z czasów dawnych i współczesnych – działających szczególnie aktywnie na rzecz wprowadzania pokoju.

Pojęcia, postaci:

pokój Chrystusa, sakrament kapłaństwa, kapłani – bohaterowie, antyklerykalizm.

Wartości:

prawdziwy pokój, świat bez wojen, powołanie kapłańskie.

propozycja realizacji

1. Nauczyciel sprawdza pracę domową i przypomina zagadnienia z poprzednich zajęć. Pyta uczniów: Jak rozumiecie pojęcie „małżeństwo”? Czy ważne jest to, że ktoś jest mężem lub żoną? Jakie prawa przysługują małżonkom? Czy sakrament małżeństwa funkcjonuje tylko w wierze chrześcijańskiej? Czy małżeństwo jest zawsze sakramentem?

2. Wprowadzając w temat lekcji, nauczyciel przypomina, że są dwa sakramenty społeczne Kościoła – małżeństwo i kapłaństwo. W sposób szczególny kapłani są powołani do tego, aby jednać ludzi z Bogiem. Jest kapłaństwo powszechne i kapłaństwo hierarchiczne. Każdy z nas uczestniczy w kapłaństwie powszechnym na mocy przyjętego chrztu i jest wezwany do tego, aby żyć zgodnie z duchem *Ośmiu błogosławieństw*.
3. Uczniowie zapisują w zeszytach:
„Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi”.
4. Komentarz nauczyciela: My wszyscy przez chrzest staliśmy się dziećmi Boga. I uczestniczymy w kapłaństwie powszechnym. Na czym polegają zadania księdza, a na czym każdego wiernego?
 Nauczyciel dzieli tablicę na dwie części i rysuje tabelę:

Zadania i obowiązki księdza	Zadania i obowiązki wszystkich chrześcijan
modlitwa, wierność Bogu w złożonych przyrzeczeniach, składanie ofiary sakramentalnej, życie Ewangelią, głoszenie wiary swoim życiem, przebaczenie ludziom win, jednanie ludzi i czynienie pokoju na świecie.	modlitwa, wierność Bogu w złożonych przyrzeczeniach, uczestnictwo w ofierze sakramentalnej, życie Ewangelią, głoszenie wiary swoim życiem, przebaczenie ludziom ich win, jednanie ludzi i czynienie pokoju na świecie.

Uczniowie zauważają, że obowiązki i zadania księdza są takie same jak każdego wiernego. Nauczyciel zadaje pytanie: Gdzie zatem jest różnica między zadaniami i obowiązkami kapłana a innych wiernych?

5. Uczniowie czytają fragment Pisma Świętego z podręcznika, s. 87 i odpowiadają na pytanie 1 z ramki *Zastanów się*, s. 87.
 Następnie nauczyciel dyktuje notatkę do zeszytu:
Każdy chrześcijanin na mocy przyjętego chrztu uczestniczy w kapłaństwie Chrystusa przez modlitwę, głoszenie wiary swoim życiem i składanie ofiary ze swojego życia.
Jest wezwany do tego, aby w swoim środowisku budować pokój między ludźmi i Bogiem.

6. Następnie nauczyciel zadaje pytanie: Co to jest pokój? Jak należy rozumieć to pojęcie?

Uczniowie czytają tekst z podręcznika dotyczący dobrego i złego znaczenia pokoju, s. 86–87. Po krótkiej dyskusji na ten temat nauczyciel dyktuje notatkę do zeszytu:

Pokój jest darem Bożym. Trzeba się o niego nieustannie modlić. Budować pokój, to znaczy być człowiekiem, który ma otwarte serce dla wszystkich ludzi i wprowadza jedność, miłość oraz zgodę w swoim otoczeniu. Kapłani w sposób szczególny są wezwani do tego, aby głosząc Ewangelię i sprawując sakramenty zbawienia, wprowadzać pokój między ludźmi i Bogiem. Zostali do tego ustanowieni przez sakrament świeceń.

Następnie uczniowie czytają tekst z podręcznika o sakramencie święceń i tekst z ramki *Przeczytaj*, s. 91–92.

Nauczyciel dyktuje notatkę:

Sakrament świeceń został ustanowiony przez Chrystusa podczas Ostatniej Wieczerzy: „To czyńcie na moją pamiątkę”. Sakrament ten tworzą trzy stopnie: biskup, prezbiter, diakon. Świeceń może udzielić tylko biskup. Zadaniem każdej z tych osób jest umacnianie wszystkich w wierze przez przykład swojego życia, głoszenie Ewangelii, sprawowanie sakramentów i prowadzenie ludzi do zbawienia.

inna propozycja pracy na lekcji

Jednostkę można przeprowadzić w ciągu 2 lekcji. Pierwsza z nich poświęcona byłaby pokojowi, druga – sakramentowi kapłaństwa. Pojęcie pokoju można uka-
zać poprzez omówienie, czym jest sprawiedliwość, a czym niesprawiedliwość. Codzienne sytuacje ukazują, jak wiele zła i niesprawiedliwości niesie wojna i jak złudny jest pokój oparty na niesprawiedliwości. Uczniowie powinni wspólnie sformułować „Kartę prawdziwego pokoju”. Sakrament kapłaństwa warto przedstawić właśnie przez pryzmat służby pokojowi między ludźmi. Uczniowie, na podstawie tekstów zawartych w podręczniku, mogą opisać, jakie są zadania kapłanów w Kościele.

Podręcznik rozpoczyna jednostkę od listu antywojennego: świadectwa o strachu, jaki przeżywają ludzie w czasie bombardowania. Teksty biblijne wprowadzają pojęcie „prawdziwego pokoju”. Ten sam temat porusza komentarz św. Jana Pawła II. Uzupełniają go list gimnazjalisty i refleksja P. Bosmansa.

W tematykę sakramentu kapłaństwa wprowadza fragment przemówienia św. Jana Pawła II do polskich kapłanów (Tarnów, 1987 r.). Uzupełnieniem jest biogram jednego z księży, ofiar prześladowań stalinowskich na Wileńszczyźnie,

a także zwięzła informacja na temat sakramentu kapłaństwa. Refleksja ks. Stańka o antyklerykalizmie ma pobudzić uczniów do przemyślenia rozmów, jakie w ich środowiskach prowadzone są na temat kapłanów. Jednostkę kończy wiersz – świadectwo ks. Twardowskiego o jego kapłaństwie.

Modlitwa: Spontaniczna w intencji kapłanów.

praca domowa Pytanie 1 z podręcznika, s. 93.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – postaci kapłanów w literaturze polskiej;
- ✓ historia – udział duchowieństwa w podtrzymywaniu ducha narodu w okresie zaborów.

Powtórzenie wiadomości⁸

proponycja realizacji

Zasadniczym przygotowaniem nauczyciela do lekcji powtórzeniowej jest przemyślenie koncepcji sprawdzianu i ułożenie pytań. Lekcja powtórzeniowa ma bowiem nie tylko utrwalić wiadomości, lecz także przygotować uczniów do wykazania się zdobytą wiedzą. Należy zastosować odpowiednio uwagi do realizacji z poprzedniego powtórzenia wiadomości.

Sprawdzian pisemny

proponycja realizacji

Można skorzystać ze schematu opisanego przy poprzednim sprawdzianie.

1 pytanie: Analiza któregoś z sakramentów (można przygotować pytania pomocnicze).

2 pytanie: Analiza jednego z *Błogosławieństw* (można przygotować pytania pomocnicze).

⁸ Jeśli nauczyciel stosuje układ rozkładu materiału w wersji 2, to przy powtórzeniu i sprawdzeniu wiadomości z działu *Drogowskazy do szczęścia* dodaje pytania kontrolne 74–76. Jeśli natomiast nauczyciel stosuje układ rozkładu materiału w wersji 3, to przy powtórzeniu i sprawdzaniu wiadomości z działu *Umocnienie z wysoka* pomija pytania kontrolne 10–28 i 31–45. W dziale *Drogowskazy do szczęścia* dodaje pytania kontrolne 71–81.

3 pytanie: Biogram któregoś z postaci opisanych w podręczniku.

4 pytanie: Krótki komentarz do jednej z perykop biblijnych.

Zasady punktowania mogą być następujące:

2 pkt – pytanie 4,

3 pkt – pytanie 3,

4 pkt – pytania 1–2.

Można też dobrać pytania z serii powtórzeniowej i prac domowych i punktować je tak, by w sumie dawały 13 pkt.

Zasady oceniania:

celujący – 13 pkt

bardzo dobry – 12–11 pkt

dobry – 10–8 pkt

dostateczny – 7–5 pkt

dopuszczający – 4–3 pkt

niedostateczny – 2–0 pkt

Należałoby wprowadzić zasadę, że każda ocena, zwłaszcza niedostateczna i dopuszczająca, może być przez ucznia poprawiona.